

PROCES-VERBAL nr. 1

al ședinței ordinare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud

18 martie 2025

orașul Ștefan Vodă

ora 12:30

Prezidează ședința: Dna **Olga Luchian**, președinta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud

Total membri ai CRD Sud - 26 persoane

Membri ai CRD Sud prezenți - 17 persoane (16 membri permanenți și 1 persoană desemnată să exercite atribuțiile de membru CRD în bază de procură)

Membri ai CRD Sud absenți - 9 persoane

Invitați:

DI Vladimir BOLEA, Viceprim-ministru, Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Dna Larisa VOLOH, Deputată în Parlamentul Republicii Moldova, Președinta Comisiei administrație publică și dezvoltare regională

Modul de desfășurare:

Ședința s-a desfășurat în format fizic, **Sala de Ședințe a Consiliului Raional Ștefan Vodă, str. Libertății, 1, or. Ștefan Vodă.**

Desfășurarea ședinței

În deschiderea ședinței, președinta CRD Sud – dna **Olga Luchian** a subliniat că obiectivul principal al ședinței este evaluarea progresului înregistrat la nivel regional și identificarea priorităților pentru perioada următoare. Aceasta a accentuat importanța unei abordări strategice în procesul de dezvoltare regională și a îndemnat participanții la un dialog deschis și constructiv, menit să faciliteze schimbul de idei și soluții eficiente pentru consolidarea progresului.

Viceprim-ministrul, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, dl **Vladimir Bolea**, a evidențiat necesitatea asigurării unei dezvoltări economice echilibrate a regiunilor, prin crearea de oportunități și îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populație. În acest context, a menționat că printre prioritățile Ministerului se numără extinderea accesului la servicii esențiale, precum aprovizionarea cu apă și sanitație, modernizarea instituțiilor de învățământ preșcolar și școlar, precum și dezvoltarea infrastructurii de suport pentru mediul de afaceri. Pentru reducerea disparităților dintre regiuni, MIDR implementează o serie de programe destinate să asigure fiecărui cetățean șanse egale la condiții de viață mai bune.

Dna **Larisa Voloh**, deputată în Parlamentul Republicii Moldova și președinta Comisiei administrație publică și dezvoltare regională, a subliniat importanța unui dialog constructiv între autoritățile centrale și locale. Aceasta a menționat necesitatea elaborării unor politici clare și a unor strategii bine gândite, care să fie ușor de implementat la nivel local. În intervenția sa, dna Voloh a reiterat obiectivul de a consolida o administrație publică eficientă, capabilă să se adapteze parcursului european al Republicii Moldova. Totodată, a accentuat faptul că dezvoltarea unor regiuni puternice reprezintă un element esențial pentru asigurarea unui stat stabil și rezilient.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Cu privire la prezentarea și aprobarea Raportului de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 pentru anul 2024.**
- 2. Cu privire la aprobarea extinderii perioadei de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 cu un an.**
- 3. Cu privire la aprobarea Planului actualizat de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025.**
- 4. Cu privire la prezentarea și aprobarea Planului de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025 pentru anul 2025.**

Dna **Olga Luchian**, președinta CRD Sud, a anunțat prezența a **17 membri** și a declarat ședința deliberativă. Președinta anunță prima ședință a CRD Sud din anul 2025 deschisă.

Dna **Olga Luchian**, a supus votului ordinea de zi, fără modificări.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

Ordinea de zi a fost aprobată.

A fost demarat procesul de examinare a subiectelor incluse pe ordinea de zi și s-a oferit cuvânt raportorilor pentru prezentarea proiectelor de decizii.

1. S-A EXAMINAT: Cu privire la prezentarea și aprobarea Raportului de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 pentru anul 2024.

Dl **Nicolae Hristov**, director al Agenției de Dezvoltare Regională Sud, a menționat că această ședință reprezintă prima reuniune a CRD Sud din acest an și, totodată, prima desfășurată în raionul Ștefan-Vodă. Dlui a subliniat angajamentul instituției față de obiective ambițioase și exprimat încrederea în succesul implementării acestora.

În cadrul prezentării Raportului de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 pentru anul 2024, dl Hristov a evidențiat indicatorii principali privind dezvoltarea regională și progresul în valorificarea resurselor financiare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL). S-a remarcat o creștere semnificativă a sumelor valorificate pentru proiectele de infrastructură: 54,50 milioane lei în 2022, 67,50 milioane lei în 2023, iar în 2024, datorită unei gestiuni eficiente a proiectelor în implementare, suma valorificată a ajuns la 82,10 milioane lei, depășind alocarea inițială de 58,70 milioane lei.

Totodată, au fost abordate provocările întâmpinate, printre care tergiversarea procedurilor de achiziții publice cauzată de contestațiile depuse de antreprenori și insuficiența resurselor financiare alocate. În acest context, s-a subliniat necesitatea prelungirii Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 pentru anul 2025, în vederea asigurării finalizării proiectelor aflate în derulare și continuarea investițiilor în dezvoltarea regiunii.

Dl **Vladislav Cociu**, primarul orașului Ștefan Vodă, a solicitat informații privind statutul proiectului „Apeduct magistral Ștefan Vodă – Căușeni – Căinari”, depus în anul 2020 în cadrul Apelului Competitiv cu finanțare din FNDRL.

În răspuns, dl **Andrei Popușoi**, șef secția management proiecte, a precizat că pentru această idee de proiect a fost elaborat studiul de fezabilitate, ce oferă 2 opțiuni viabile pentru aprovizionarea raioanelor Ștefan-Vodă și Căușeni cu apă potabilă din râul Nistru. Costul estimat al investiției este aproximativ 33 de milioane de euro. Investiția nu poate fi acoperită FNDRL. Comisia Europeană a adoptat un Plan de Creștere pentru Republica Moldova, în valoare de 1,9 miliarde de euro, unde este inclusă această idee de proiect.

Dl **Vladimir Bolea**, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, a afirmat disponibilitatea ministerului de a examina posibilitatea de a finanța elaborarea documentației tehnice, pentru a facilita implementarea unor astfel de proiecte de infrastructură de anvergură, esențiale pentru cetățeni.

Președintele ședinței, dna **Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: se adoptă Decizia nr. 01/01 din 18 martie 2025 cu privire la prezentarea și aprobarea Raportului de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 pentru anul 2024.

Decizia se anexează.

2. S-A EXAMINAT: Cu privire la aprobarea extinderii perioadei de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 cu un an.

Dna Irina Coroian, șefa secției planificare și cooperare regională, a informat membrii CRD Sud despre premisele extinderii perioadei de implementare a POR Sud, menționând că Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2022-2028 se implementează prin intermediul POR elaborate la nivelul fiecărei regiuni, iar în contextul în care o parte din proiectele incluse în POR Sud 2022-2024 nu au fost finalizate și totodată apelul competitiv cu privire la selectarea proiectelor de dezvoltare regională este în curs de desfășurare se impune necesitatea extinderii perioadei de implementare a POR Sud cu un an.

Președintele ședinței, dna **Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: se adoptă Decizia nr. 02/01 din 18 martie 2025 cu privire la extinderea perioadei de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 cu un an.

Decizia se anexează.

3. S-A EXAMINAT: Cu privire la aprobarea Planului actualizat de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025.

Dna **Irina Coroian**, șefa secției planificare și cooperare regională, a menționat premisele actualizării planului de implementare POR Sud 2022-2025. Modificările vizează includerea a 2 proiecte de aprovizionare cu apă și sanitație în planul de implementare POR Sud, astfel încât acestea au fost incluse prin HG nr. 239/2024 în DUP 2022-2024, în urma desfășurării Apelului pe listă cu finanțarea din FNDRL, ediția 2023.

Președintele ședinței, **dna Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: se adoptă Decizia nr. 03/01 din 18 martie 2025 c aprobarea Planului actualizat de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025.

Decizia se anexează.

4. S-A EXAMINAT: Cu privire la prezentarea și aprobarea Planului de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025 pentru anul 2025.

Dna **Irina Coroian**, șefa secției planificare și cooperare regională, a informat membrii CRD Sud despre viziunea strategică a POR Sud pentru 2022-2025, activitățile necesare pentru atingerea obiectivelor generale și a direcțiilor prioritare aferente. De asemenea, a prezentat cuantumul alocărilor din FNDRL pentru anul 2025. Ca principală concluzie, FNDRL rămâne sursa principală de finanțare, cu un buget de circa 56,11 milioane lei destinat continuării implementării a 15 proiecte în anul 2025.

Primarul satului Abaclia, raionul Cimișlia, dl **Victor Niculiță**, a solicitat informații despre orașele care nu dispun de Programe de Revitalizare Urbană (PRU) și motivele lipsei acestora.

Dna **Irina Coroian**, șefa secției planificare și cooperare regională, a informat că orașele Basarabeasca, Cantemir și Taraclia nu dispun încă de astfel de programe. Anual, primăriile acestor localități sunt informate despre posibilitatea de a beneficia de suport din partea ADR Sud pentru elaborarea acestora în corespundere cu prevederile cadrului metodologic național. Totuși, inițiativa trebuie să vină din partea autorităților publice locale de nivel I. Deținerea acestor programe valide elaborate în conformitate cu reglementările naționale și cu principiile

revitalizării nu doar că asigură eligibilitatea pentru accesarea fondurilor din FNDRL, ci facilitează și obținerea finanțărilor externe pentru proiecte de revitalizare urbană.

Președintele ședinței, **dna Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 04/01 din 18 martie 2025 cu privire la prezentarea și aprobarea Planului de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025 pentru anul 2025.*

Decizia se anexează.

Președintele CRD Sud a anunțat ședința închisă.

Digitally signed by Luchian Olga
Date: 2025.03.24 18:18:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Președintele CRD Sud

Olga Luchian

Contrasemnat

Secretarul Consiliului

Plop Angelina